

Ένα ποτάμι φιλίας

Στο σχολείο μας μοιραζόμαστε *ιδέες*, *απόψεις* και *εμπειρίες*, μα και τα *παιχνίδια*, τα *βιβλία* και τον *χώρο*. Μαθαίνουμε να θέτουμε τα όριά μας, να αναγνωρίζουμε τι μας αρέσει και τι όχι και να σεβόμαστε τα όρια του άλλου (παιδιού και ενήλικα).

Ανακαλύπτουμε σκέψεις και πράγματα για τον εαυτό μας και τους άλλους, αρχίζουμε να μιλάμε για το πώς νιώθουμε, ποια είναι τα συναισθήματά μας, να τα εκφράζουμε με λέξεις για να καταλαβαίνουμε, και εμείς και οι άλλοι, και να ενισχύουμε την αυτοεκτίμησή μας. Κυρίως όμως μαθαίνουμε για την αξία της φιλίας και βιώνουμε την αίσθηση του *ανήκειν* σε μία μικροκοινότητα.

Φιλία, σχέσεις και συναισθήματα

- Για πείτε μας βρε παιδιά, τα χέρια μας για ποιο πράγμα μπορούμε να τα χρησιμοποιήσουμε;
- Για αγκαλιές, για να παίξουμε μουσική, για να κάνουμε **κόλλα πέντε!**

Οι κοινωνικές μας συμπεριφορές και αξίες διαμορφώνονται μέσα από ποικίλες πρακτικές μοιράσματος, έτσι και η έννοια της φιλίας καθώς και οι σχέσεις χτίζονται, σταδιακά, μέσα από τις εμπειρίες μας.

Είμαστε οι καλύτεροι φίλοι λέει το σύμφωνο φιλίας! Το υπογράφω εγώ και ο καλύτερος μου φίλος, με τύπωμα από τις παλάμες μου!

Το σύμφωνο φιλίας

Αποφασίζουμε από κοινού τι είναι σημαντικό στη σχέση μας. Μικρά τελετουργικά, - συμβολικές χειρονομίες, δημιουργούν το συμβόλαιο εκείνο που προστατεύει την φιλία.

Δείξε μου τον φίλο σου να σου πω ποιος είσαι...

Ποια συναισθήματα βιώνουμε στην φιλία; Φίλος είναι αυτός που βρίσκεται πολύ κοντά στην καρδιά μας

Οι φίλοι είναι πολύ σημαντικοί τόσο για εμάς τους ίδιους, όσο και για τα παιδιά. Μαζί τους αισθανόμαστε *στοργή, ασφάλεια, ενδυνάμωση του εαυτού, αγάπη, καλή επικοινωνία, εμπιστοσύνη και πολλά άλλα*. Μπορούμε όμως και να αισθανθούμε *μεγάλο θυμό και απογοήτευση* και είναι σημαντικό να αναγνωρίζουμε και αυτά τα συναισθήματα και να μάθουμε από τώρα να τα διαχειριζόμαστε

Σε εμπιστεύομαι να με οδηγήσεις με κλειστά τα μάτια

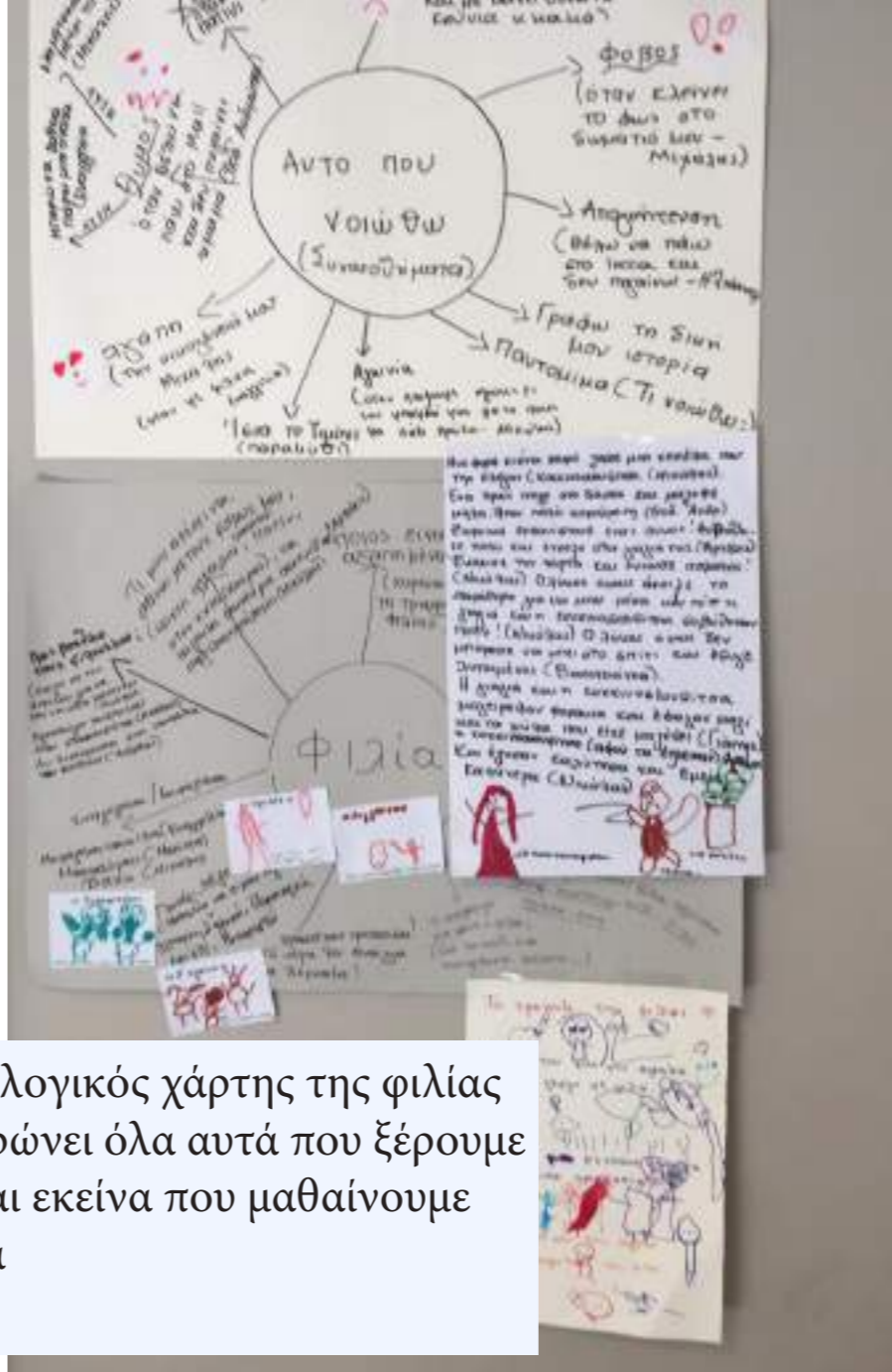

Ο εννοιολογικός χάρτης του βρεφικού τμήματος καθώς εμπλουτίζεται σιγά, σιγά

Κάνω μια αγκαλιά τον αγαπημένο μου φίλο.

Και στην παρεούλα μας με τα παιδιά του βρεφικού τμήματος συζητήσαμε για την φιλία και ποια είναι όλα αυτά που μοιραζόμαστε με τους φίλους μας. Τα παιδιά εξέφρασαν διάφορες απόψεις όπως *παίζουμε, ζωγραφίζουμε, τραγουδάμε κ.α...* Στη συνέχεια ονοματίσαμε τον δικό μας αγαπημένο φίλο, ενώ παράλληλα δεν παραλείψαμε να πούμε για το τι πρέπει να κάνουμε όταν στεναχωρούμε κάποιον φίλο μας... *τον παίρνουμε αγκαλιά και του ζητάμε συγγνώμη...* είπαν κάποια παιδιά

Ο εννοιολογικός χάρτης της φιλίας συγκεντρώνει όλα αυτά που ξέρουμε καθώς και εκείνα που μαθαίνουμε σταδιακά

Ο εννοιολογικός χάρτης του τμήματος των προ-προνηπίων και του προνήπιου

Ο Αλέξανδρος θέλησε να βοηθήσει τη φίλη του Χριστίνα, προσφέροντας της το νερό της

Μέσα από κοινωνικές πρακτικές μοιράσματος...

Οι παραδοσιακοί χοροί, η επιτομή της συνάθροισης, της χαράς και του γλεντιού, εκεί όπου συσφίγγουν οι δεσμοί της κοινότητας. Για εμάς ήταν ένας υπέροχος τρόπος να χρησιμοποιήσουμε τους ιδιαίτερους εναγκαλισμούς που έχουν αυτοί οι χοροί, να διασκεδάσουμε και να χορέψουμε μαζί. Με αφορμή τα δεσίματα των χεριών μιλήσαμε για τη συνεύρεση των ανθρώπων και την ανάγκη να είμαστε μαζί.

Χορεύω με σταυρωτά χέρια, πιάνομαι χέρι, χέρι, πιάνομαι από τους ώμους. Ψηλά, χαμηλά, σταυρωτά

Όποιος έχει φίλο εκλεκτό, έχει μεγάλο θησαυρό

Χορεύω με τους φίλους μου το τραγούδι 'Η φιλια', του Κ. Λογοθετίδη

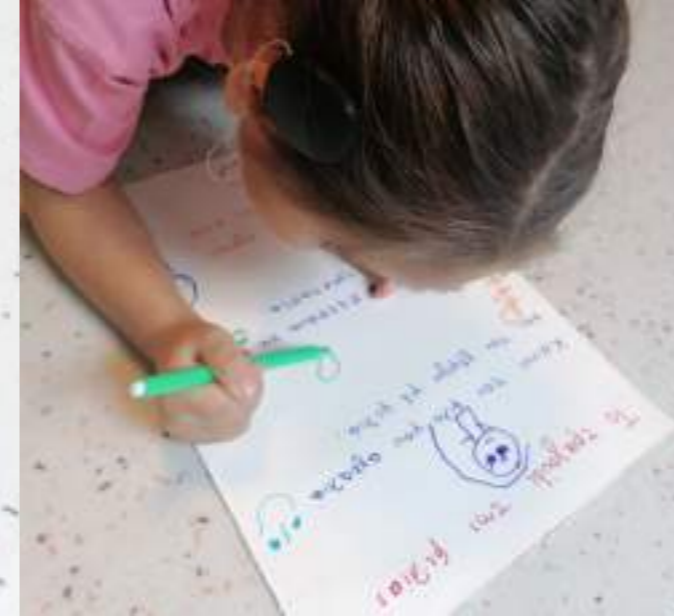

Φτιάξαμε και εμείς το δικό μας τραγούδι, το χορέψαμε και το ζωγραφίσαμε για να το θυμόμαστε καλύτερα.

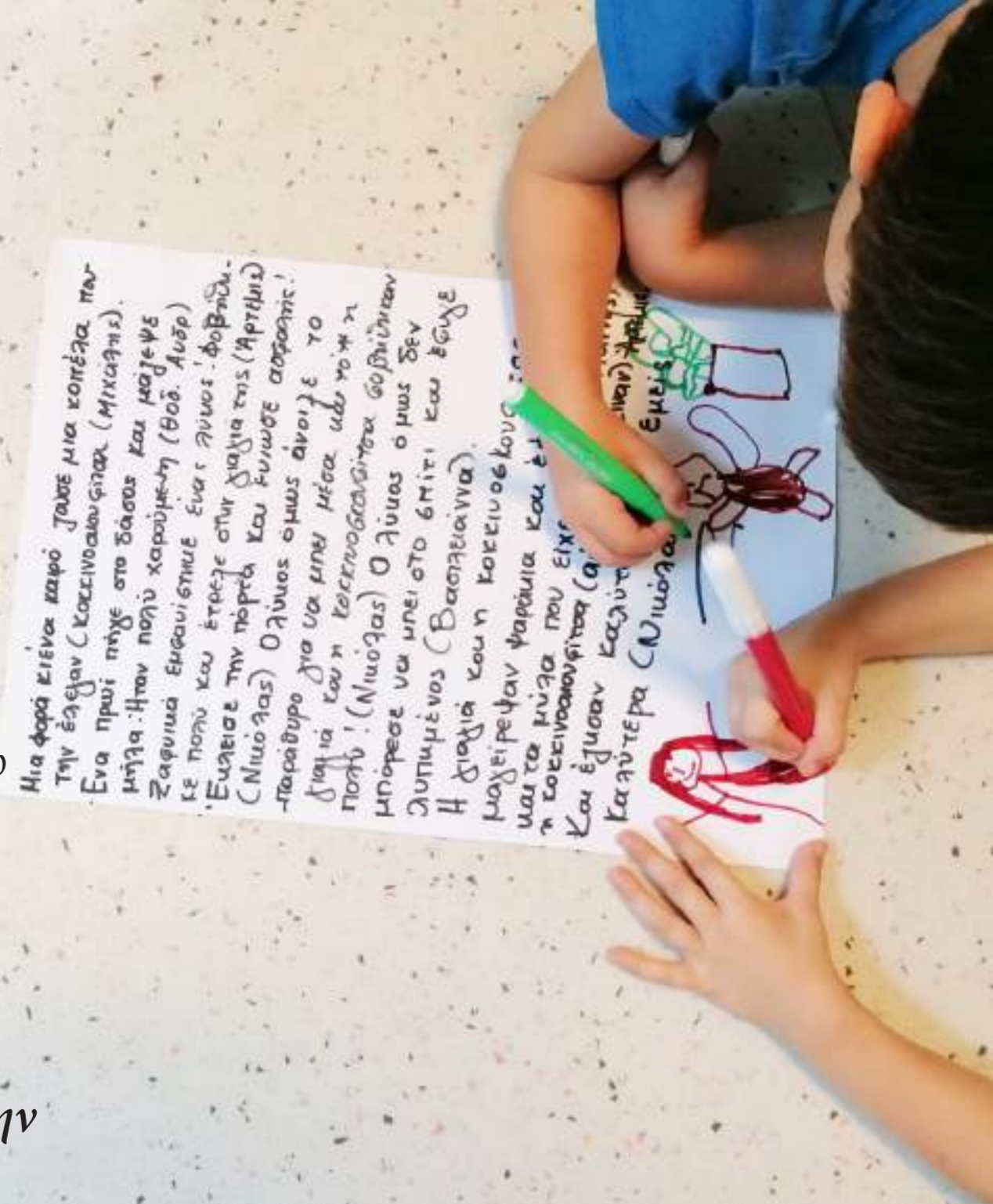

Από στόμα σε στόμα, έτσι όπως γίνεται με τα τραγούδια, σκαρφιστήκαμε στίχους με τη βοήθεια των παιδιών. Κάπως έτσι άλλαξε και ο στίχος: “Με του φίλου μου, τη φιλία”. Τότε ο Θοδωρής, χαμογελώντας, είπε: “Με του Πετσάνη τη φιλία” και τον κοίταξε τρυφερά. Τι τέλεια ιδέα! Είπαμε με ενθουσιασμό.

Φτιάξαμε όμως και το δικό μας παραμύθι. Μία διαδικασία που την χάρηκαν πολύ τα παιδιά, προσθέτωντας στις αρχικές μας ιδέες στοιχεία από τα παραμύθια που γνωρίζουμε καλά.

Η συρραφή ιδεών από τα παιδιά σε ένα συλλογικό κείμενο μας επέτρεψε να κατανοήσουμε καλύτερα τα συναισθήματα των ηρώων μας και να επινοήσουμε την δική μας εκδοχή της ιστορίας.

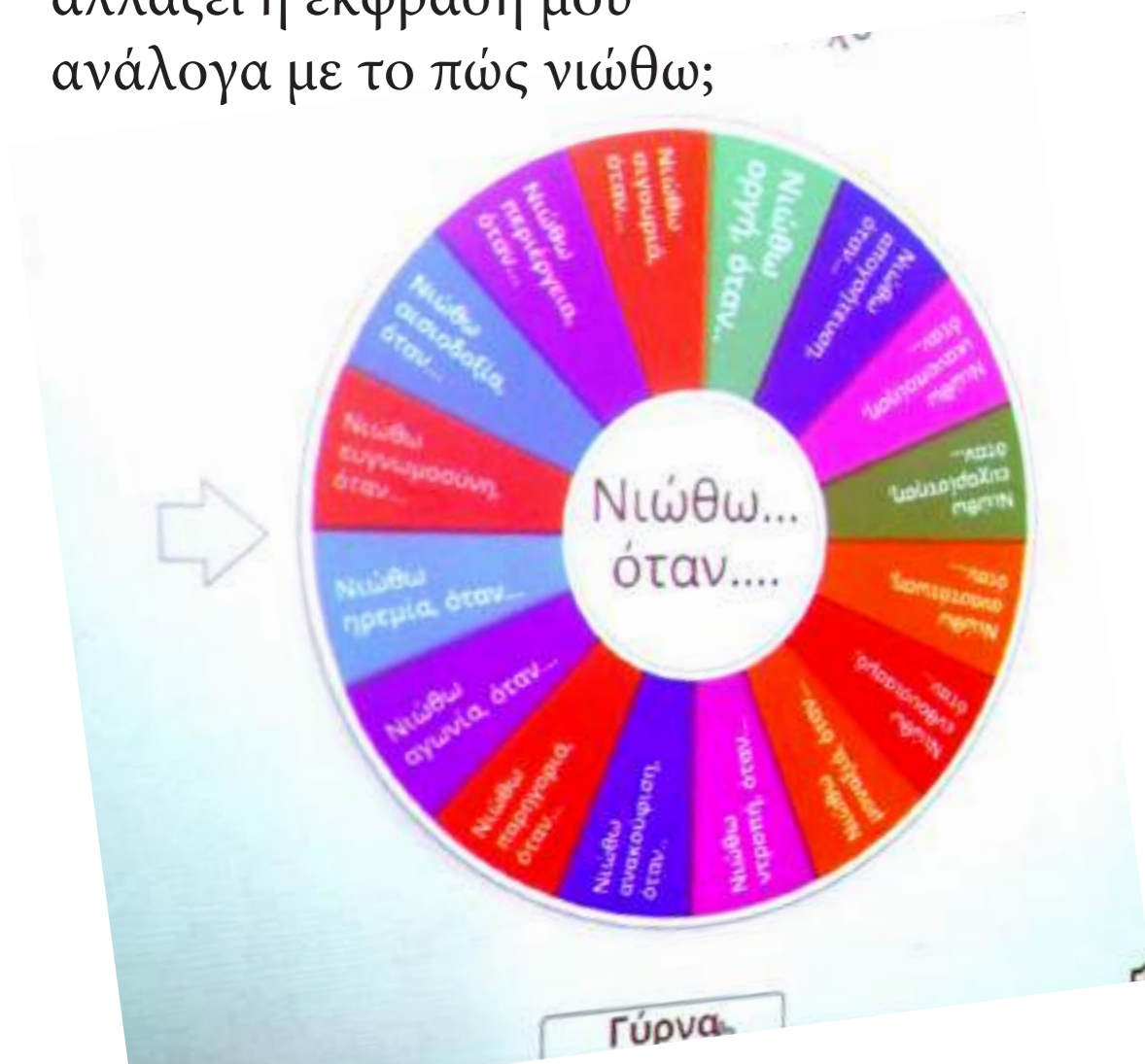
Μια φορά είενα καιρό τσασέ μια κοπέλα που την έλεγαν (Κοκκινοσκουφίτσα (Μικράφης).
Ενα πρωί πήγε στο δάσος και μαζέψε μύγα. Ήταν πολύ χαρούμενη (Θοδ. Αυθρ)
Ζαφνιά εμφανίστηκε ένας λύκος 'φοβήθη.
'Εκλεισε την πόρτα και βίωσε ασφάλως!
(Νιούζας) Ο λύκος όμως άνοιξε το παράθυρο για να μπει μέσα και να φάει τη μύγα!
(Νιούζας) Ο λύκος όμως δεν μπόρεσε να μπει στο σπίτι και έφυγε λυπημένος (Βασταγιάννα).
Η διαχία και η Κοκκινοσκουφίτσα μαγειρεύαν φαράκια και έτρωγαν τα μύγα που είχαν μαγειρέψει.
Και έζησαν Καλά και ευτυχισμένα (Νιούζας).

Μέσα από τα βιβλία, τις ιστορίες και τα προσωπικά αφηγήματα των παιδιών, αφηρημένες έννοιες όπως είναι “η φιλία” βρίσκουν σταδιακά τη νοηματοδότησή τους στα μάτια των παιδιών, καθώς εμπλουτίζουν το λεξιλόγιό τους και κατανοούν ευρύτερα την αξία της φιλίας και των σχέσεων μέσα από παιχνίδια πολιτισμού και από τα καθημερινά βιώματα με τους άλλους.

Όλα τα συναισθήματα είναι δικά μου και μπορώ να τα εκφράζω!!

Παιχνίδια με τον διαδραστικό πίνακα. Πώς αλλάζει η έκφρασή μου ανάλογα με το πώς νιώθω;

Τις επόμενες μέρες τα παιδιά έδειχναν να χρησιμοποιούν πιο στοχευμένα τις λέξεις που εκφράζουν τα συναισθήματά τους

Πήραμε και εμείς τις ανάλογες εκφράσεις με το συναίσθημα... Άλλη στιγμή είμαι χαρούμενη, και άλλη λυπημένη, είπε η Εριφύλλη

Χρωματίζω τη δική μου παλέτα συναισθημάτων

Ο μαγικός κόσμος των συναισθημάτων. Πότε ένα συναίσθημα εμφανίζεται; Πώς το καταλαβαίνω; Χαράσσω στιγμές που ένιωσα δυνατά κάτι μέσα μου.

Κλεε. Λαδοπαστέλ και χάραξη

Με αφορμή τις σύνθετες τεχνικές του Κλεε, εξερευνήσαμε το υλικό μας, τα λαδοπαστέλ και κάναμε χαράξεις πάνω στο χαρτί για να αφηγηθούμε στιγμές που νιώσαμε ένα συναίσθημα και μας έχει εντυπωθεί.

Αυτή η τεχνική όμως πολύ μας κούρασε με τόσες στρώσεις χρώματος. Ώρα να ξεπιαστούμε!

Απλώνουμε στο πάτωμα τα έργα μας για να τα δούμε όλα.
Ποια συναισθήματα επικράτησαν; Είναι πολύ σημαντικό να
συνδεόμαστε με την ομάδα και να μοιραζόμαστε σκέψεις, μέσα από
αυτήν την διαδικασία, τα παιδιά μαθαίνουν, σταδιακά, να μιλάνε
για το έργο τους και να παρατηρούν.

Μια μέρα που ήμαυ θυμωμένος
"Εν τω θυμώ μου θύμωσα"

Μια μέρα που ήμουν θυμωμένος
θύμωσα γιατί ήθελα να πάω στο Mall.

Μια μέρα που ήμουν θυμωμένος
"Εν τω θυμώ μου"

Μια μέρα που ήμουν θυμωμένος!
Γιατί εγώ και ο Θεός μου κάναμε κάτι άγιο

Μια μέρα που ήμουν θυμωμένος
γιατί είχα κάνει κάτι άγιο και θυμωμένος

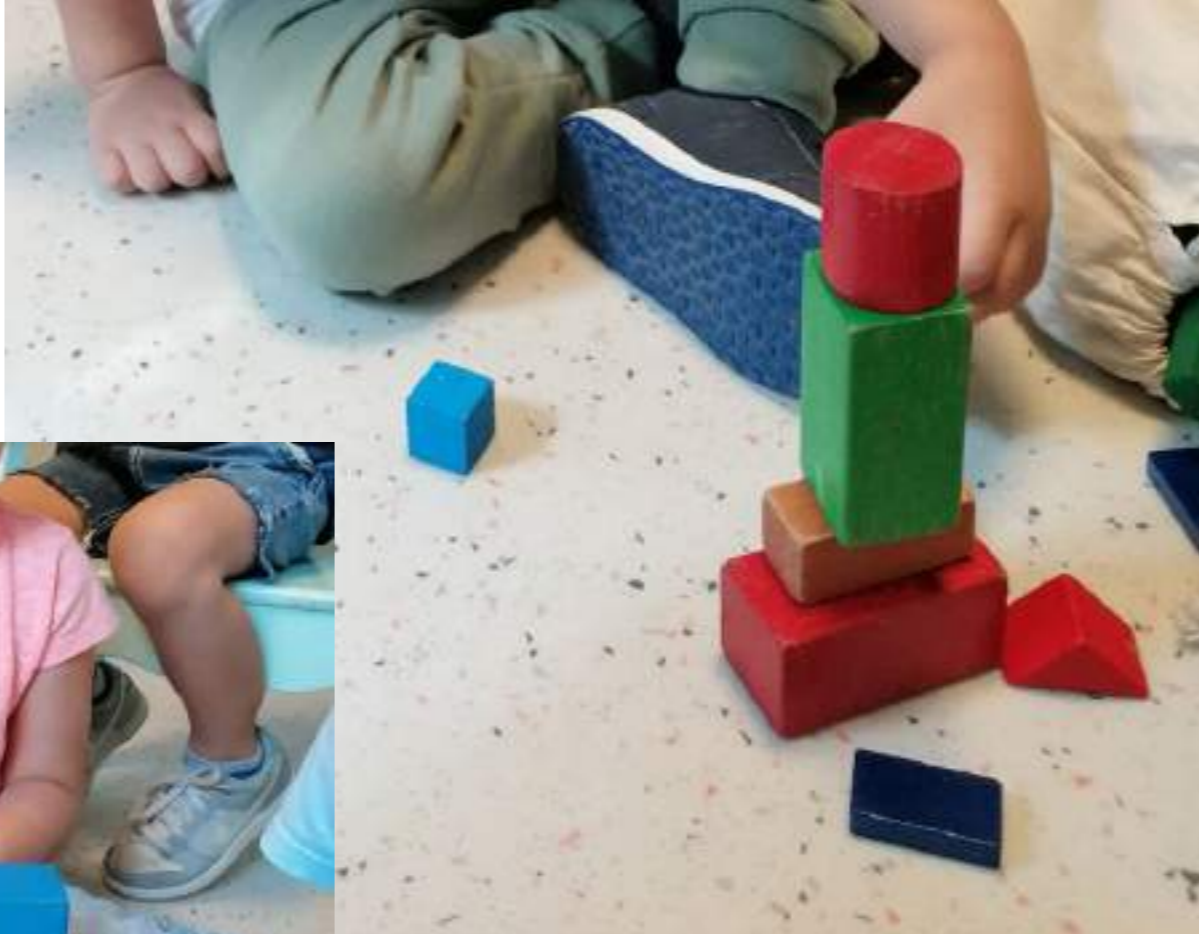

Στηρίζω - Υποστηρίζω

Πότε στηρίζεται καλύτερα η κατασκευή μου και το κάθε σχήμα ανάλογα την βάση;

Εάν ήσουν σχήμα τί σχήμα θα ήσουν για να στηρίξεις πολύ σταθερά τον φίλο σου;

“Στηρίξου πάνω μου”

Μέσα από τα μαθηματικά, την μηχανική και τους συμβολισμούς της γλώσσας παίζουμε με τα παιδιά διάφορες εκδοχές ερμηνείας και κατανόησης για αυτήν την τόσο σημαντική πρόταση που σημαίνει τόσα πολλά για όλους μας

Ό,τι μαθαίνουμε με το σώμα και με τους φίλους μας παρ'όλα, ο νους δεν το ξεχνά

Τα παιδιά αρχικά επιχείρησαν να στηρίξουν διάφορα τουβλάκια στα δαχτυλάκια τους... Με σκοπό να αντιληφθούν την έννοια της στήριξης

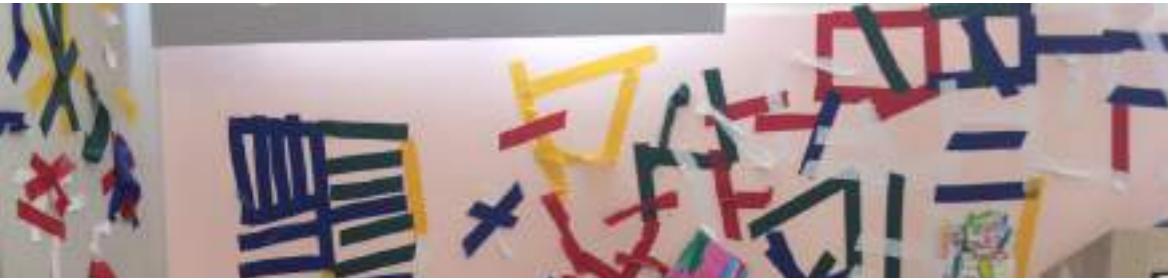

Ο φίλος είναι το στήριγμά μας

Παίρνουμε διάφορες θεσεις και προσπαθούμε να στηριχτούμε ο ένας στον άλλον

Στη συνέχεια έφτιαξαν ολόκληρα στηρίγματα από τουβλάκια

Η γωνιά της φιλίας

Ένα χωρικό, παιδαγωγικό εργαλείο όπου σύμφωνα με τις προτάσεις των παιδιών θα λειτουργεί, καθόλη τη διάρκεια της χρονιάς, ως χώρος παιχνιδιού, χώρος για διάβασμα, για ζωγραφική, χώρος για έναν αλλά και για πολλούς.

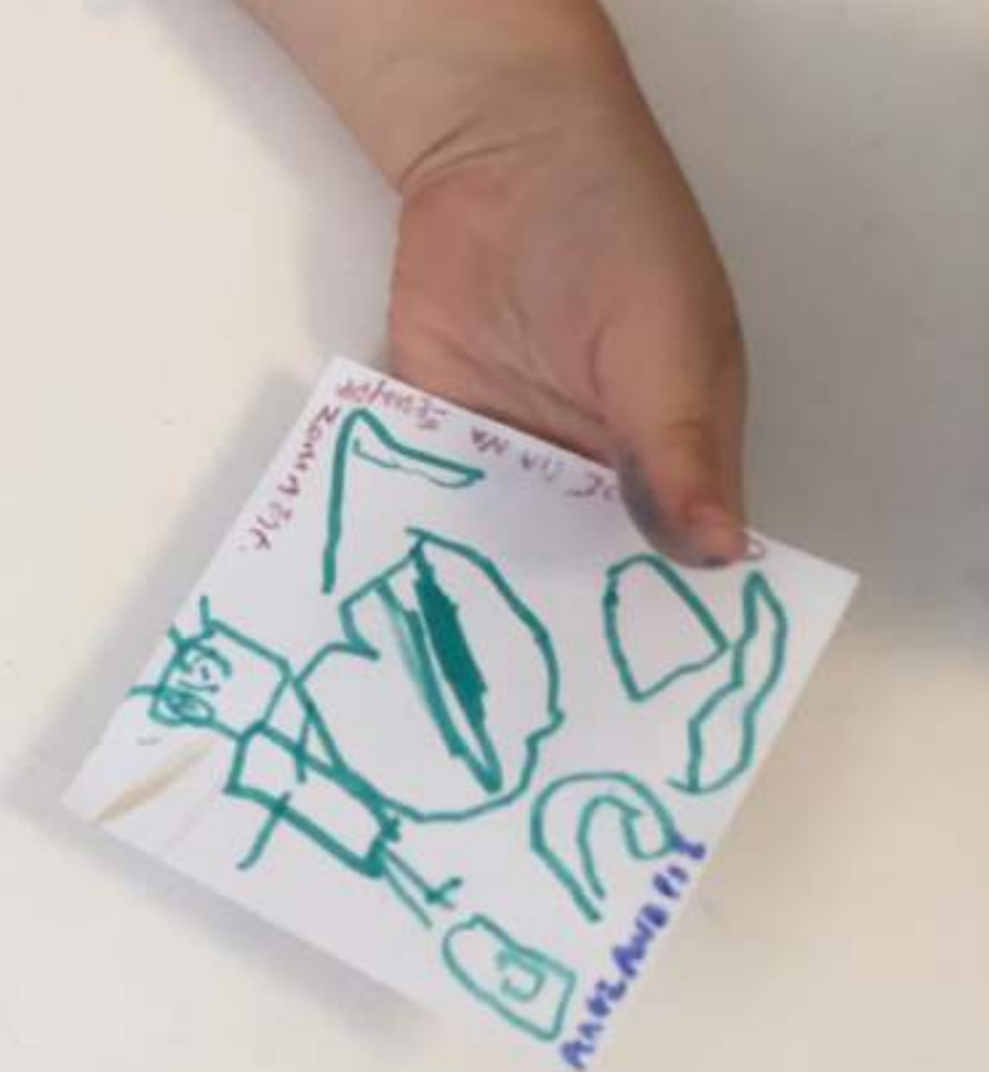
Ένας χώρος φτιαγμένος από τα παιδιά για να πηγαίνουν εκεί όταν χρειάζονται χρόνο για τον εαυτό τους ή όταν νιώθουν μοναξιά και θέλουν παρέα, ένας χώρος για να λύνουμε τις διαφορές μας και να συνυπάρχουμε.

Με αφορμή την θεματική μας πάνω στα συναισθήματα, την φιλία και τις σχέσεις, εν γένει, σκαρφιστήκαμε ιδέες για να φτιάξουμε εκείνο τον χώρο όπου θα φιλοξενεί πολλαπλές δράσεις των παιδιών καθώς και ειδικά προγράμματα για το πώς συνυπάρχουμε ο ένας με τον άλλον.

Πώς θα χρησιμοποιήσουμε τον καινούριο χώρο; Πώς θα καταλαβαίνουμε εάν κάποιος θελήσει να μείνει μόνος του ή νιώθει μοναξιά και περιμένει παρέα; Πώς θα επιλύουμε τις διαφορές μας και τι κρύβεται πίσω από τον θυμό; Τα παιδιά ζωγράρισαν τις ιδέες τους και αμέσως τις κόλλησαν στον τοίχο. Σχεδίασαν με χρωματιστές ταινίες και έβαλαν τα παιχνίδια που ήθελαν.

Πάμε για νέες περιπέτειες
Εις το επανιδείν...

